

Titel: Kapitel XIII.

Citation: "Kapitel XIII.", i *1901/1902: Lovforslag*. Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-r09-shoot-chptrd1e2890/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: 1901/1902: Lovforslag

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

§ 134.

Den givne Tilstaaelse af fri Proces ophører, naar Parten dør. Den kan tages tilbage, naar de Forudsætninger, under hvilke den er meddelt, vise sig ikke at have været til Stede eller at være bortfaldne.

§ 135.

Meddelelse af fri Proces udstrækker sine Virkninger til hele Sagen i den Instans, derunder til den for at opnaa ny Foretagelse af Sagen for samme Ret foreskrevne Procedure, samt til Eksekution.

Naar Retshandlingerne skulle foretages efter Begæring af udenlandsk Myndighed, beskikkes der af Rettens Formand, saa vidt fornødent gøres, Sagsførere til at varetage Parternes Tare, og Sagen behandles foreløbig, som om fri Proces var meddelt, men Regning indgives til vedkommende udenlandske Myndighed over Retsafgifter, Sagsførersalærer og andre af Sagen flydende Omkostninger.

§ 136.

Afgørelser, hvorved fri Proces tilstaaes, kunne ikke paaklages for højere Ret; imod Afgørelser, ved hvilke den nægtes eller tages tilbage, kan Kære til Højesteret finde Sted.

§ 137.

Justitsministeriet skal i samme Omfang som hidtil være berettiget til uden for de i § 131 opstillede Betingelser at anordne, at fri Proces skal tillægges offentlige Myndigheder, Stiftelser, Embedsmænd og andre, og det paahviler derfor vedkommende Justitiarius (§ 133) at iagttage det fornødne til Udførelsen heraf.

Fri Proces tilkommer i de i § 301 og § 303 jfr. § 312 ommeldte Sager henholdsvis Overranklageren og Øvrigheden.

§ 138.

Bestemmelserne i Lov om Sagsførersalærer m. m. af 24de Maj 1879 forblive gældende i borgerlige Sager.

Kapitel XIII.**Den tvungne Forligsprøve.**

§ 139.

Genstand for tvungen Forligsmægling ere alle borgerlige Domsager i første Instans. Dog er Forligsprøve ej fornøden:

- 1) naar Modfordringer gøres gældende, om endog selvstændig Dom for dem paastaas;
- 2) i Sager om Veksler og visse andre Gældsbreve (Kap. XXV);
- 3) naar offentlig Indstævning finder Sted.

§ 140.

I Underretssager foregaar Forligsmæglingen offentlig ved Retten, hvor Domsagen behandles, medmindre Sagen henhører til dem, i hvilke den ved Lov 10de Maj

1854 §§ 65 ff., jfr. Pl. 6te September 1828, og Lov 4de Marts 1857 § 8 anordnede Forligsmægling for Mægleren i Tyendesager skal finde Sted.

§ 141.

I Landsretssager foregaar Forligsmæglingen offentlig ved Underretten i den Kreds, hvor Sagen, saafremt den havde været Underretssag, i Medfør af Bestemmelserne i Kap. II skulde eller kunde have været anlagt. Sagen berammes af Underretten til Foretagelse ved Paategning paa Forligsklagen, og denne forkyndes efter de for Forkyndelse af Stevning gældende Regler og med det i § 275 bestemte Varsel.

Naar Indklagede trods lovlig Indkaldelse ikke møder eller lader møde, kan der efter Klagerens Begæring gives Udeblivelsesdom, jfr. §§ 204 og 222—224, saafremt Klagen er affattet overensstemmende med de i § 273, 2det Stykke, 1ste Punktum, givne Regler. Udebliver Klageren, afvises Sagen; Retten kan efter den mødte Indklagedes Begæring tilkende denne Erstatning for forgæves Møde.

§ 142.

Parterne skulle give Møde til Forligsmæglingen og skulle indfinde sig personlig, medmindre de have lovligt Forfald eller bo uden for Underretskredsen, i hvilke Tilfælde de ere berettigede til at lade møde for sig ved en uberygtet og myndig Fuldmægtig. Undlader Indklagede modvilligt at give Møde til Forligsmægling, bliver han ved Dommen i Sagen at ikende Bøde efter § 126 og kan, selv om han vinder Sagen, ikke faa sig tilkendt Processens Omkostninger i 1ste Instans. Det samme gælder, naar nogen af Parterne, der har mødt ved Fuldmægtig, ikke efter Modpartens Opfordring godtgør at have været berettiget hertil.

Bestemmelserne i Lov 10de Maj 1854 §§ 65—70 og 75—76 vedblive at gælde.

§ 143.

Selv om der ikke fremsættes Formalitetsindsigelser, hentedede fra Mægler ved Forligsmæglingen, har Retten i de i § 141 nævnte Sager, forinden Domsforhandlingen berammes, af egen Drift at undersøge, om Sagen har været for Underretten til Forligsmægling. Findes dette ikke at være Tilfældet, bliver Sagen at afvise eller efter Rettens nærmere Bestemmelse at udsætte, for at behørig Forligsmægling kan finde Sted.

Forligsklagens Indhold er ikke til Hinder for en senere Udvidelse eller Forandring af Søgsmålsgrunde eller Passtande.

§ 144.

Spørgsmaal om Gyldigheden af indgaaede Forlig henbøre under Afgørelse ved Retterne i 1ste Instans, jfr. ogsaa § 330. Dog maa Indsigelser mod Retsforlig gøres gældende ved Kære, naar de støttes paa Fejl ved Rettens Handlinger.

Andet Afsnit.

Midler til Sagens Oplysning.

Kapitel XIV.

Vidner.

§ 145.

Enhver er pligtig til efter lovlig Opfordring at aflægge Vidnesbyrd for Retten om, hvad der med Hensyn til Sagen er ham bekendt, for saa vidt Loven ikke særlig hjemler Undtagelse herfra.

§ 146.

Mod dens Ønske, som har Krav paa Hemmeligholdelse, maa Vidnesbyrd ikke afkræves:

- 1) Folkekirkens og anerkendte Trossamfunds Præster om det, som i Skriftemaal eller i øvrigt i deres Egenskab af Sjælesørgere maatte være dem betroet,
- 2) Sagførere angaaende det, som de ved Partens Fortrolighed have erfaret i en borgerlig Retstrætte eller Straffesag, der har været dem betroet til Udførelse, eller hvori deres Raad har været søgt,
- 3) de ved den kgl. Fødselstiftelse i Kjøbenhavn ansatte Embedsmænd, Bøtjente og Jordemødre angaaende de Krinders Svangerskab og Barnefødsel, som forløses paa Stiftelsen, medmindre det ved Vidnesbyrdet tilsigtes at oplyse, om Drab eller anden strafbar Handling er begaaet mod Barnet.

Ej heller maa Vidnesbyrd afkræves Embeds- og Bestillingsmænd eller andre, som handle i offentligt Hverv, angaaende, hvad der ifølge dette er dem betroet eller kommet til deres Kundskab om et offentligt Anliggende og omfattes af deres Tavshedspligt, medmindre vedkommende overordnede Myndighed eller for Rigsdagsmænds Vedkommende det paagældende Tings Formand saavel som Regeringen samtykker i, at de afhøres.

Retten har paa Embeds Vegne saa vidt muligt at forebygge, at Vidnesbyrd modtages i de Tilfælde, hvor saadant efter nærværende Paragraf ikke maa afkræves. Er det efter Omstændighederne klart, at en Vidneførsel vilde komme i Strid med ovenstaaende Regler, bør ingen Indkaldelse udstedes.

§ 147.

Vidnesbyrd kan nægtes, naar Besvarelsen af et Spørgsmaal maa forudsættes at ville udsætte Vidnet selv, dets Ægtefælle, Forældre eller Børn for Tab af borgerlig Agtelse eller Velfærd. Dog kan et Vidne ikke undslaa sig for at besvare Spørgsmaal, om der er overgaaet det en Straffedom.

Vidnesbyrd kan fremdeles nægtes om Meddelelser, som Vidnets Ægtefælle under Ægteskabet har gjort Vidnet.

Den, hvem Ansvar for et trykt Skrifts Indhold i Medfør af Lov 3die Januar 1851 § 3 kan komme til at paahvile, kan nægte Vidnesbyrd angaaende Betingelserne for en Forgængers Ansvar, naar han enten selv vil overtage Ansvar, eller Opfordringen til ham ikke er sket inden 3 Maaneder, efter at Bekendtgørelse om Skriftets Udgivelse første Gang var indrykket i et offentligt Blad.